

Sense risc

Les notícies de salut laboral i medi ambient de la UGT de Catalunya

19

setembre 2009

La sinistralitat al mercat de treball català

Marisa Rufino

Nova secretària de Salut Laboral de la UGT Condeferal

Setmana de la mobilitat sostenible

Amb el finançament de:

www.ugt.cat

l'entrevista pàg. 2

Marisa Rufino. Secretària de Salut Laboral de la UGT Condeferal

legislació pàg. 4

RD 298/2009, la seguretat i la salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància

el tema pàg. 5

La crisi fa augmentar la sinistralitat laboral a Catalunya

tu opines pàg. 6

Oscar Riu. Secretari comarcal del Vallès Oriental

medi ambient pàg. 7

La UGT de Catalunya i el Programa Metropolità de Gestió de Residus Municipals

especialitza't pàg. 8

Riscos en l'ús de productes de neteja
Cobertura de contingències professionals per als autònoms
Professiógrama

mobilitat pàg. 11

Setmana de la mobilitat sostenible

explica'ns pàg. 12

Miquel Bort. Caporal de trànsit dels Mossos d'Esquadra

ha estat notícia pàg. 13

preguntes amb resposta pàg. 14

t'interessa pàg. 15

crèdits

SENSE RISC

Rambla de Santa Mònica, 10
08002 Barcelona
otprl@catalunya.ugt.org

933046832

DIRECCIÓ

Dionís Oña

COORDINACIÓ

Mamen Márquez

EQUIP DE REDACCIÓ

Carmen Aparicio, Maite Escribano, Marta González, Marta Juan, Maria Marín, Mamen Márquez, Lucía Mateo, José Luis Olalde, Mercè Ros, Eduard Salvador, Jaume Suriol.

TRADUCCIÓ I CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

Anna Lliuró

DISTRIBUCIÓ

Gabinet de Comunicació de la UGT de Catalunya

DISSENY I MAQUETACIÓ

Jolines Producciones

IMPRESA

Artyplan

DIPOSIT LEGAL

B-22.569-2007

paper reciclat

Marisa Rufino San José

Secretaria de Salut Laboral de UGT-CEC

Desde hace más de 20 años ha desarrollado distintas actividades sindicales. Es a partir de 1995 cuando desempeña la responsabilidad del Gabinete de Salud Laboral y Medio Ambiente de UGT-Madrid, pasando a ser elegida Secretaria de Salud Laboral y Medio Ambiente de UGT-Madrid, desde 2002 hasta el último Congreso Confederal de UGT. En la actualidad es miembro de la Comisión Ejecutiva Confederal, en la Secretaría de Salud Laboral.

Cuenta con la formación y titulación específica en este campo: Máster en Seguridad y Salud en el Trabajo y Prevención de Riesgos Laborales, así como en Gestión Medioambiental de la Empresa.

1.- Los últimos datos apuntan a un descenso de la siniestralidad, pero lo cierto es que la actividad económica también ha disminuido en este tiempo, ¿hemos avanzado realmente en prevención o es una consecuencia más de la crisis económica?

Para luchar contra la siniestralidad nos hemos dotado de herramientas como la Estrategia Española de Seguridad y Salud en el Trabajo, pero además se ha ido mejorando la normativa; se ha conseguido que Judicatura, Fiscalía, Policía Judicial, Inspección de Trabajo, Administraciones y Agentes Sociales establezcan bases para una necesaria coordinación de actuaciones. No sería justo decir que no se ha avanzado; desde todos los ámbitos se apuesta cada vez de una manera más decidida por acabar con esta auténtica lacra; las distintas administraciones van haciendo sus aportaciones; también los empresarios mayoritariamente van concienciándose de la necesidad de invertir en la prevención de riesgos laborales; igualmente desde los medios de comunicación se hacen eco de esta realidad, lo que ayuda a llegar a la sociedad en general; y desde el sindicato también estamos consiguiendo que ésta sea una auténtica prioridad para los trabajadores y trabajadoras, cada vez con una mayor cultura preventiva.

Pero esta visión positiva no puede impedir que sigamos trabajando, cada día con más ímpetu por acabar con tan nefasta situación, pues detrás de las cifras de accidentes de trabajo y enfermedades profesionales, hay que recordar que hay trabajadores/as familias, amistades, compañeros/as... que sufren las consecuencias de la no prevención.

2.- ¿Está afectando la crisis a la partida que las empresas dedican a prevención? ¿en qué medida?

Es muy importante cuando se trata el tema de la siniestralidad laboral, tener en cuenta el contexto en que ésta se produce, pues dicho contexto nos da una información que no es sencilla de encontrar a través de los diferentes estudios que sobre el tema se realizan; la situación actual puede ser un termómetro no deseado, pero sí fiel del punto en el que se encuentra la prevención en la empresa, pues quien tenga la consideración de que "la prevención es otro impuesto", "la prevención es un coste", "la prevención es un invento de los sindicatos"... se agarrará a la crisis para no acometer las actuaciones preventivas pertinentes; y aprovechará la debilidad del mercado de trabajo para someter a los trabajadores/as a situaciones que para nosotros no son desconocidas, en las que se hace elegir al trabajador entre "riesgo o contrato". Por ello, UGT estará velando, aún más si cabe, por el estricto cumplimiento de la norma, e instará a los poderes públicos a la imposición de las sanciones que correspondan en todos los órdenes jurisdiccionales hacia los incumplidores.

La inversión o no en prevención tiene más que ver con la conciencia preventiva que tienen los empresarios, que con la crisis económica; en definitiva, son ellos quienes invierten en prevención, o no.

3.- ¿Qué valoración realiza UGT de la Estrategia Española de Seguridad y Salud en el Trabajo 2007-2012?

La valoración que hacemos desde UGT de la EESST es muy positiva, desde la perspectiva que ha sido ésta una traslación consensuada de la Estrategia Europea, y fruto de la mesa de Diálogo Social, contando además con la participación y colaboración de las CCAA. Pero también es cierto que a esta valoración positiva se une la preocupación de que alguna de las partes se vea en algún momento tentada de abandonar este marco de consenso y unidad de actuación, impidiendo el desarrollo de los acuerdos alcanzados en la misma. Su objetivo es reducir la siniestralidad hasta acercarnos a los valores medios de la Unión Europea y mejorar de forma continua y progresiva la seguridad y salud en el trabajo, a través de noventa propuestas entorno a dos objetivos básicos:

1.-La mejora de los sistemas de prevención en los accidentes laborales, y provocará una mayor implicación de los interlocutores sociales abriendo muchas posibilidades a su actuación a través de la negociación colectiva.

2.- Establece prioridades y coordina las políticas públicas de prevención de riesgos, además de reforzar las instituciones públicas que se dedican a estos fines; con el objetivo de extender la política de prevención a todos los ámbitos, con carácter transversal, integrada y orientada a desarrollar y consolidar la cultura de la prevención en la sociedad española.

La EESST parte de un acertado diagnóstico de la situación y establece todo un elenco de aspectos que han tenido una influencia positiva y negativa en este terreno, para a partir de ahí marcar los objetivos que han de perseguirse. Nosotros estamos de acuerdo con todos ellos, pero también entendemos que el hecho de que se haya instalado entre algunos la sensación de que "no pasa nada" por incumplir la norma, ha influido muy negativamente.

4.- Uno de los puntos de la Estrategia consiste en el fortalecimiento del papel de los agentes sociales. ¿En qué situación se encuentra en la actualidad este objetivo?

El Objetivo 3 de la Estrategia: "Fortalecer el papel de los interlocutores sociales y la implicación de los empresarios y de los trabajadores en la mejora de la seguridad y salud en el trabajo" es para nosotros la piedra angular, el punto necesario y definitivo para cambiar ese panorama.

Llevar a la petita i molt petita empresa els agents de la prevenció, amb el fi de divulgar e informar de els riscos professionals existents en el sector i més concretament en el centre de treball, així com sobre els drets i les obligacions preventives del empresari i de els treballadors, i la promoció de actuacions preventives, és vital per millorar la integració de la prevenció en les empreses i reduir amb ells les dades de sinistralitat laboral.

Les dificultats que se han anat argumentant des de les microempreses per poder complir amb la normativa de prevenció se veuran paliades amb les aportacions que se han plasmat en la Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball, de entre les que destacaré el assessorament i suport tècnic preventiu de caràcter bàsic que podrà tenir caràcter presencial en el centre de treball o extern al mateix.

Per fi, i després d'unes negociacions molt dures per el posicionament de la CEOE, se ha aconseguit desbloquejar la situació que impedia la posada en pràctica de els treballs que tendran que llevar a cabo els "Agents Sectorials" de Prevenció de Riscos Laborals. Així, des de aquest mes de juliol, se està treballant des de els diferents àmbits de negociació sectorials en el inici de els convenis que possibilitaran que les empreses, ademés de complir amb les obligacions empresarials, faciliten el exercici efectiu de els drets de informació, consulta i participació de els treballadors en matèria de prevenció de riscos laborals, ja que les actuacions se dirigiran a empreses de entre 6 i 50 treballadors que carezcan de representació sindical.

A pesar de este important avanç, totavia nos queda un ampli camí per recórrer, aunque espero que menys difícil, per aconseguir que este acord se traslladi al àmbit territorial.

5.- UGT ha demandat una Ley Integral de Sinistralidad que complemente la Ley de PRL, ¿cómo crees que debería ser esta Ley?, ¿qué supondría en la práctica?

La Ley Integral de Sinistralidad Laboral, tal y como la concebimos desde UGT, ha de ser una norma capaç de combinar els diferents òrdens jurisdiccionals implicats en la Prevenció de Riscos Laborals (PRL), de reforç de les institucions encarregades de velar per el seu compliment, que traslladi a la societat la importància de aconseguir la cultura de la prevenció i que doni un tracte digne a les víctimes de la sinistralitat laboral. Per aconseguir-lo entendem que se ha de tenir en compte en dicha Ley:

1. Que per aconseguir sentències que tinguin el poder de dissuadir de els incumpliments, són necessàries mesures legals i de procediment en el Orden Penal.
2. Que el Orden Social debería ser el que, de manera exclusiva, tractara tots els aspectes no punitius de la sinistralitat laboral, en forma de accidente de treball o enfermedad profesional, amb el fi de que la víctima tinga una resposta àgil i eficaç.
3. La protecció integral de les víctimes de la sinistralitat laboral.
4. Que és necessari reformar el barem de lesions, pues les indemnitzacions han de ser més equitatives.
5. Assumir l'existència de els riscos psicosocials; és el únic mitjà per prevenir els danys a la salut que ells provoquen.
6. Per ells considerem que ells han de tenir un tractament especial en la ley integral que proposem.
7. El reforç de determinades institucions tan útils i necessàries com la Inspecció de Treball i Seguretat Social, potenciant el seu coordinació amb el Ministerio Fiscal.
8. La creació de un registre de processos judicials que tracten esta matèria.
9. El compliment puntual de la Ley de Publicidad de las Sanciones.

10. Educació en els nivells més temprans de la ensenyança, per estendre la cultura de la prevenció.
11. Sensibilització des de tots els estaments socials. Informació, utilitzant tots els canals possibles per aconseguir la màxima difusió de esta realitat.

6.- UGT també proposa una modificació de la normativa de les mutuas, ¿en què consisteix esta modificació?

És fonamental que en la gestió de les mutuas, ademés de la Seguretat Social, estem presents els sindicats; no podem oblidar que se està gestionant recursos públics provinents del treball i que és d'interès de tots el seu bon ús. En la situació actual, el paper de els sindicats en la gestió de mutuas és insuficient, ja que ni en les Comissions de Seguiment i Control, ni en les Comissions de Prestacions Especials, tenen poder organitzatiu ni resolutori, tan sols controlen la gestió del gaste, mesos després de que este se hagi produït.

La reforma de la Ley de Mutuas que proposem pretén aconseguir transparència i eficàcia:

- Major participació de els representants de els treballadors, a la postre usuaris últims de les mutuas, en la gestió real i efectiva de les mateixes, pues les Comissions de Control no tenen poder decisiu.
- Més control de la Administració i de els sindicats en els òrgans de direcció de les mutuas, ja que gestionen fons públics, provinents del treball.
- Lograr la plena satisfacció de els treballadors per la gestió de la situació de incapacitat per part de la mutua corresponent. És primordial que el preceptiu informe de els treballadors per la subscripció del conveni amb la mutua sea vinculant, de esta manera els criteris de contractació seran de satisfacció i no merament econòmics.

7.- Más de la mitad de los accidentes de trabajo en España se dan en trabajadores con contrato temporal. ¿Hasta qué punto influye la precariedad laboral en la sinistralidad?, ¿cómo combatirlo?

Les diferents formes de precarització tendeixen a concentrar els treballs més perillosos en termes de sinistralitat laboral cap als treballadors/as més inestables, entenent com a tals, els que tenen menor capacitat per exigir i negociar o imposar canvis en les condicions de treball. La externalització de riscos també la trobem en el àmbit de la salut laboral. Està demostrat que la precarització és factor directe de la sinistralitat. Les estadístiques confirmen que els treballadors/as temporals tenen gairebé tres vegades més accidents que els treballadors/as fijos, que un percentatge important de accidents mortals se produeixen en empreses subcontractades, que són els treballadors/as joves, menors de trenta anys, els treballadors/as immigrants i les dones, les més vulnerables davant la sinistralitat laboral, que per altra part, són qui suporten els contractes més precaris. La millor forma de combatre esta situació és combatre la precarització, pues esta tampoc no pot ser rentable a les empreses a mitjà i llarg termini, pero mentre se consigue acabar amb esta situació, cal que redoblem els esforços en la informació i formació a estos treballadors i treballadores més desfavorits, així com velar de forma més insistent per el compliment de la norma en els llocs de treball ocupats per ells.

Eduard Salvador

La nova normativa que protegeix els treballadors gestants i en període de lactància

Amb l'aparició del RD 298/2009 del 6 de març que modifica el RD 39/1997, el reglament dels serveis de prevenció, en relació amb l'aplicació de mesures per promoure la millora de la seguretat i la salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància, s'incrementen les garanties de protecció i millora de les condicions laborals de les mares treballadores en aquests períodes de la seva vida.

D'on surt aquesta necessitat de modificar la normativa espanyola?

La Directiva 92/85/CEE, de 19 d'octubre de 1992, relativa a l'aplicació de mesures per promoure la millora de la seguretat i de la salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància, va establir en l'àmbit comunitari una sèrie de disposicions per protegir aquest col·lectiu de treballadores considerades especialment sensibles a determinats riscos.

En el nostre país, la incorporació de la directiva es va efectuar mitjançant la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, article 26, modificat posteriorment per la Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores i, recentment, per la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes, que contempla la pràctica totalitat de les disposicions de la directiva.

Hi ha un parell de punts de la directiva que no van tenir una correspondència exacta en la Llei, com és el relatiu als dos annexos de la norma comunitària:

- L'I, que contenia la llista no exhaustiva dels agents, procediments i condicions de treball als quals ha de prestar-se especial atenció en l'avaluació de riscos, perquè poden influir negativament en la salut de les treballadores embarassades o del fetus.
- El II, que incloïa la llista no exhaustiva dels agents i condicions de treball respecte dels quals ni la treballadora embarassada ni la treballadora en període de lactància podran veure's obligades, en cap cas, a realitzar activitats que, d'acord amb l'avaluació de riscos, suposin el risc d'exposició a aquests riscos, quan es posi en perill la seva seguretat o la seva salut.

Què es pretén amb la modificació de la normativa?

L'experiència d'aquests anys va posar de manifest la necessitat

de facilitar la identificació dels agents, procediments i condicions de treball, així com de garantir una aplicació més efectiva de les disposicions de protecció de la maternitat, sense que això suposés limitar els agents, procediments o condicions de treball que fan desencadenar les mesures previstes en l'article 26 de la LPRLL. Aquesta problemàtica es va reflectir en el seu moment en la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes, que va contemplar la necessitat d'adoptar mesures en aquest àmbit com a part integrant del dret de la dona a la igualtat efectiva en el treball.

Per a això va atorgar un mandat al Govern, perquè reglamentàriament integrés el contingut dels annexos de la Directiva 92/85/CEE en l'ordenament jurídic del nostre país.

En què es millora el RD?

Per realitzar el desenvolupament reglamentari necessari per incorporar els dos annexos, es va optar per modificar el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció, ja que conté les disposicions de caràcter general relatives a l'avaluació de riscos en el treball.

L'apartat de l'article únic modifica l'article 4.1.b) del Reial decret 39/1997, de 17 de gener, especifica que, en l'avaluació de riscos, es tindrà en compte la possibilitat que el treballador/a que ocupi o hagi d'ocupar un lloc de treball sigui especialment sensible, per les seves característiques personals o estat biològic conegut, a alguna d'aquestes condicions.

A continuació d'aquest punt se n'inclou un de nou relatiu a l'avaluació dels riscos respecte de les treballadores embarassades o mares en període de lactància. Fent referència al nou annex VII del Reglament dels Serveis de Prevenció, que inclou una llista no exhaustiva d'agents, procediments i condicions de treball que poden influir negativament en la salut de les treballadores embarassades o en període de lactància natural, del fetus o del nen durant el període de lactància natural, en qualsevol activitat susceptible de presentar un risc específic d'exposició, mentre que en l'altre cas es refereix al nou annex VIII del Reglament, dividit en dues parts.

La part A inclou una llista no exhaustiva dels agents i condicions de treball respecte dels quals l'empresari, una vegada que conegui l'estat d'embaràs de la treballadora, haurà d'impedir que faci activitats que, d'acord amb l'avaluació de riscos, suposin el risc d'exposició als riscos, quan es posi en perill la seva seguretat o la seva salut o la del fetus; a més, la treballadora en període de lactància no podrà, en cap cas, fer activitats que, d'acord amb l'avaluació de riscos, suposin el risc d'una exposició als agents o condicions de treball enumerats en la part B del mateix annex, quan es posi en perill la seva seguretat o la seva salut o la del nen durant el període de lactància natural.

Els apartats dos i tres de l'article únic incorporen al Reial decret 39/1997, de 17 de gener, els dos nous annexos, com annexos VII i VIII, respectivament.

Amb aquesta nova normativa es pretén actualitzar la normativa espanyola respecte de les treballadores embarassades, part recent i lactància, i garantir els drets de les treballadores a la protecció de la seva salut i seguretat en el seu lloc de treball, també durant la gestació i la lactància.

Marta Juan

La crisi fa augmentar la sinistralitat laboral a Catalunya

El primer trimestre de l'any 2009 ens vam trobar amb una informació positiva en mig de la greu crisi econòmica que estem patint, la sinistralitat laboral havia disminuït respecte del 2008. En aquell moment ho vam valorar amb cert escepticisme, ja que calia tenir en compte la caiguda de l'ocupació deguda a la crisi com a factor de ponderació dels dos períodes de comparació (anys 2008 i 2009).

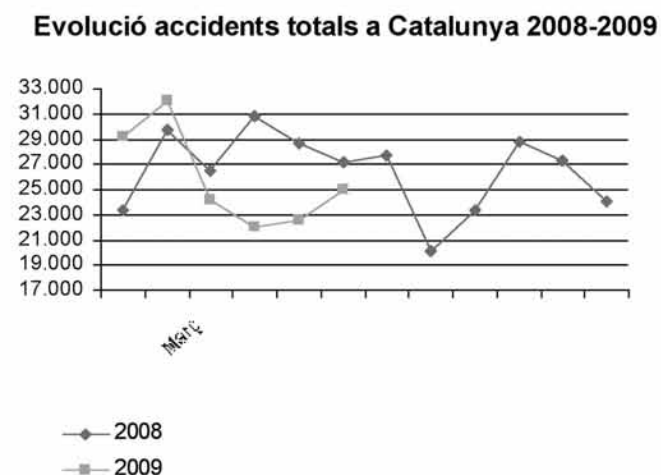
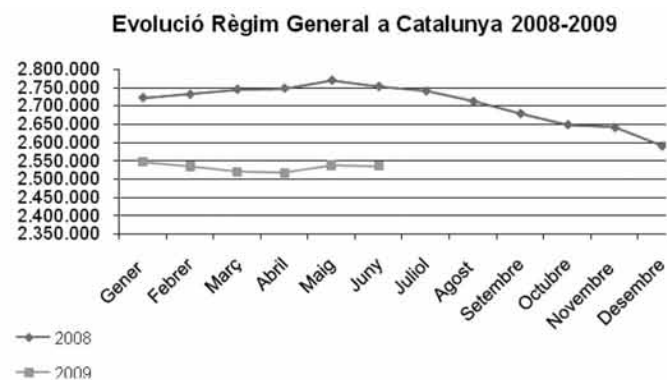
I ara amb una mica més de perspectiva, tenint en compte que ja hem passat l'equador de l'any, i ponderant adequadament els períodes de comparació amb la destrucció d'ocupació, podem afirmar que la sinistralitat laboral ha augmentat el primer semestre de 2009.

Des de la UGT de Catalunya constatem que:

- Mentre la davallada només de l'afiliació al Règim General de la Seguretat Social ha estat del 7,88%, l'accidentalitat ha disminuït un 0,72%, i es referma aquesta situació si analitzem les dades d'accidents mortals.
- **La gravetat de la crisi ha tingut un efecte pervers sobre la salut dels treballadors i les treballadores**, ja que la manca de liquiditat ha fet també rebaixar la formació i les inversions en prevenció de riscos laborals.
- Aquest mateix efecte pervers s'ha reproduït en l'**autoritat laboral** que molt possiblement **ha baixat la guàrdia en matèria de salut laboral** per dedicar tots els esforços a pal·liar els efectes de la crisi econòmica.
- Malgrat que sempre s'havia afirmat correctament que la contractació temporal i la subcontractació eren font de riscos laborals per a les persones treballadores, ara podem afirmar també que a més s'ha d'afegir el fet **que les treballadores i els treballadors assumeixen més càrrega de feina per la destrucció d'ocupació**.
- **Dels accidents de treball mortals el 48% són in itinere, és a dir, es produeixen en els desplaçaments de casa a la feina i representen el 17% del total dels accidents de trànsit, a més tenen una tendència clara a l'alça.** Cal tenir en compte que aquí no es comptabilitzen els accidents de trànsit mortals en desenvolupament de la feina, missatgeria, transports de mercaderies, de passatgers... i, per tant, les dades encara són més esgarrioses.
- **Per sectors**, els accidents ponderats amb la davallada

de l'ocupació **augmenten**, però cal esmentar especialment que la mortalitat incrementa en l'agricultura i els serveis en nombres globals sense ponderar.

- **Per territoris**, es produeix la mateixa situació que amb els sectors, però **la mortalitat augmenta gairebé en tot el territori per igual**.

DAVANT DE L'AUGMENT DE LA SINISTRALITAT A LA FEINA LA UGT DE CATALUNYA MANIFESTA

No podem permetre que les persones treballadores haguem de pagar també amb la nostra salut els efectes de la crisi econòmica. Exigim a les patronals que **la liquiditat de les empreses no pot anar a costa de la salut** ni de les polítiques de prevenció de riscos laborals.

Exigim a l'autoritat laboral actuacions adreçades a la vigilància i control del compliment de la norma, a la promoció de la prevenció i l'elaboració de noves eines mitjançant la recerca en matèria de prevenció de riscos laborals, des d'un punt de vista científic i tècnic.

Exigim que s'implanti la recentment aprovada Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral 2009-2012 que ha de potenciar les polítiques específiques per a la millora de la gestió i la qualitat de la prevenció de riscos laborals amb especial atenció a les pimes i micropimes.

S'ha de millorar les condicions de treball en col·lectius més vulnerables, sectors i activitats específiques on fan necessàries l'aplicació d'actuacions concretes. **Una eina fonamental per aconseguir aquest propòsit a les empreses és la creació de la figura dels agents territorials i sectorials en prevenció de riscos laborals** que permetria arribar on no existeix representació legal dels treballadors, a més de poder assessorar in situ tant empresaris com treballadors de totes aquelles deficiències o qüestions referents a la millora de les condicions de treball.

Cal avançar en la integració de la formació en prevenció de riscos laborals en tots els nivells educatius, des de la primària fins a la universitat, a més de la FP. Que qualsevol futur treballador, sigui quin sigui el seu lloc de treball, tingui cultura preventiva. Des del peu a peu de màquina al directiu que dirigeixi l'empresa.

Maria Marín

Oscar Riu

Secretari comarcal del Vallès Oriental

- Com veus la situació actual de l'accidentalitat davant la pèrdua d'ocupació?

Tot i que les dades ens diuen que l'accidentalitat ha baixat, crec que aquesta baixada està molt lligada a la crisi i a la disminució de l'activitat econòmica. És per això que hem de seguir estant pendents dels riscos que continuen patint els treballadors. Sincerament, no crec que la reducció sigui perquè les empreses prenguin més mesures.

Quins factors creus que influeixen en l'accidentalitat?

Crec que l'accidentalitat va lligada directament a la precarietat laboral. Els treballadors que pateixen aquesta precarietat, la majoria de vegades, no tenen la formació mínima pel que fa als riscos laborals.

I a la teva comarca en particular?

A la nostra comarca els accidents s'han reduït, com a la resta de Catalunya, tot i que de començaments d'any ençà hem tingut dos accidents mortals. Hem de seguir treballant en la prevenció i en la formació, i en una més gran acció de les administracions.

Maria Marín

La UGT de Catalunya i el Programa Metropolità de Gestió de Residus Municipals

El passat dia 14 de maig a la tarda es va reunir per cinquena i darrera vegada la comissió de participació en la redacció del Programa Metropolità de Gestió de Residus Municipals (PMGRM) 2009-2016. Aquesta comissió, creada l'any passat quan es van iniciar els treballs de redacció del PMGRM, reuneix un ampli ventall d'agents i persones amb criteri i opinió sobre la gestió dels residus en aquest àmbit metropolità, entre els quals, la UGT de Catalunya. El PMGRM és el programa d'actuació en matèria de gestió de residus municipals al territori de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. El redacta i l'aprova l'Entitat Metropolitana de Medi Ambient, a partir de la normativa de residus rellevant d'àmbit europeu, estatal i autonòmic, així com a partir de l'estudi dels condicionants dels residus d'àmbit metropolità.

Aquest Programa intenta adaptar-se als nous requisits de la nova Directiva marc de residus, aprovada a l'octubre del 2008, que marcarà la política europea en la gestió de residus fins al 2020. Aquesta Directiva intenta establir una sèrie de principis que hauran de tenir molt presents els estats membres com:

- Disminuir l'impacte global de tot el cicle de vida dels productes.
- Donar un nou valor a la prevenció (ja que al 2014 la CE establirà objectius de prevenció obligatoris).
- Aprofitar tot el material per al reciclatge i compostatge.
- Aprofitar la fracció resta i valoritzar energèticament tots els residus abans de ser eliminats.
- Disminuir la fracció que va a abocador fins arribar a abocament 0.
- Apareixen novetats en l'ordre de prioritats en la gestió:

1. **Prevenció:** utilitzar bé els recursos i, per tant, prevenir la generació de residus.

2. **Preparació per la reutilització:** reutilitzar els residus novament quan ja hagin perdut el seu valor.
3. **Reciclatge/compostatge:** reciclar els residus només quan irremediament esdevinguin un residu per, en tot cas, transformar-lo en un nou producte, aprofitament que inclou el compostatge.
4. **Valorització:** valoritzar aquests residus que no hem pogut reutilitzar o reciclar per transformar-los per exemple en energia i evitar-ne l'eliminació.
5. **Eliminació:** mitjançant abocadors.

Aquest PMGRM intentarà, per tant, implantar una sèrie de mesures en l'Àrea Metropolitana per complir els punts anteriors, tot prevenint els residus, maximitzant la recirculació de materials i la recuperació dels recursos i minimitzant alhora el rebuig. La prevenció de la generació dels residus es pot aconseguir a través de pedagogia activa, no només a la població en general sinó també en els grans productors de residus. D'altra banda, quant a la recollida, cada ajuntament haurà d'implantar el model de recollida selectiva que millor s'adapta a les seves característiques urbanes, sempre tenint present que el sistema més efectiu és la recollida porta a porta. Es treballarà per aconseguir tractar el 100% dels residus amb l'objectiu de reciclar-ne el 60% i tractar el 40% restant abans de la disposició final. Per fer-ho, el territori ha de dotar-se de les infraestructures de tractament necessàries.

La UGT de Catalunya tenim clar que és necessari un canvi en la cultura dels residus i que aquests plans són l'eina per aconseguir-ho. L'objectiu principal d'aquest canvi ha de ser la prevenció i la reducció en origen. Per aconseguir aquests objectius és necessari recórrer a l'educació de nous paradigmes que siguin més respectuosos amb el medi ambient i amb les persones.

La conscienciació de la població en general i dels treballadors en particular en la no-generació o reducció dels residus és primordial per aconseguir aquesta nova cultura. Hem de tenir clar que és molt important que el treballador conegui els residus que genera en el seu lloc de treball per poder reciclar-los d'una forma correcta. Una vegada els residus s'han generat, el reciclatge correcte depèn del treballador. Una correcta gestió dels residus, tant al lloc de treball com a casa, és necessària, perquè no es produeixi cap contaminació del medi ambient ni problemes de toxicitat en les persones.

Maite Escribano, Mercè Ros i Marta González

Riscos en l'ús de productes de neteja

En els treballs de neteja es fan servir productes químics en forma de detergents, abrasius, desinfectants, abrillantadors, desincrustants, desgreixadors, etc., que poden tenir efectes nocius per la salut.

L'exposició a productes químics es pot produir per diferents vies. Existeix **risc per contacte** amb productes químics agressius (irritants i corrosius) que poden ocasionar irritacions, cremades de diversa gravetat a la pell i els ulls, i a llarg termini, sensibilització, dermatitis, al·lèrgies i èczemes a la pell. Entre les substàncies agressives més freqüents hi trobem el lleixiu, el sulfamat, els productes que contenen sosa, els netejadors anticalç i els decapants. L'amoniac és un dels components que trobem normalment en molts detergents i desgreixadors, pot provocar irritació de vies respiratòries i cremades si entra en contacte amb els ulls.

També existeix un risc **per inhalació** de productes que contaminen l'ambient de treball. Molts productes utilitzats emanen gasos durant el seu ús o quan s'asseca la superfície que s'ha netejat. És freqüent la inhalació de gasos i aerosols quan determinats productes es fan servir conjuntament amb vapor d'aigua o aigua calenta, i provoquen irritació de mucoses, ulls, nas i mal de coll. Per aquest motiu, és necessari l'ús d'equips de protecció individual (EPI).

Les reaccions químiques imprevistes provocades per barrejar productes incompatibles també poden provocar intoxicacions per exposició als gasos tòxics que es desprenen. El lleixiu no es pot barrejar mai amb productes que tinguin components àcids (sulfamat, vinagre, desincrustants), ja que la reacció d'aquests productes produeix emissions de gasos de clor. En cas d'accident, també es poden produir fugues accidentals i vessaments de productes o reaccions imprevistes per barreges de productes. Aquestes situacions són especialment perilloses quan es produeixen en espais petits i poc ventilats.

El risc **per ingestió** de productes també s'ha de tenir en compte. Mossegar-se les ungles, menjar o fumar sense haver-se rentat les mans o ingerir accidentalment productes químics deixats en envasos inadequats i sense senyalitzar (botelles d'aigua o de refresc), poden provocar també accidents i intoxicacions.

Per últim, també hem de tenir en compte el **risc d'incendi o explosió** que es pot derivar de la manipulació de determinats productes químics inflamables o combustibles (alcohols, acetona, aiguarràs i dissolvents en general), així com l'ús d'esprais de neteja que continguin gas butà o d'altres gasos inflamables com impulsors.

PRODUCTES DE NETEJA I POSSIBLES EFECTES EN LA SALUT

UTILITAT	COMPONENTS	POSSIBLES EFECTES
DETERGENTS DESGREIXADORS	Amoniac Àcids i derivats (sulfamat) Alcohols grassos Etanolamina i derivats Hidroxid sòdic (sosa) Alcohol isopropilic	Efectes corrosius Cremades Problemes respiratoris per inhalació de gasos Irritació vies respiratòries
DESINFECTANTS	Hipoclorit sòdic (lleixiu)	Efectes corrosius Emissió de vapors tòxics si es barreja amb àcids
DISSOLVENTS	Toluè Xilè Essència de trementina	Problemes dermatològics Irritació de mucoses Irritació de vies respiratòries, ulls i boca

MESURES PREVENTIVES

- Consulta l'etiqueta i la fitxa de seguretat dels productes abans d'utilitzar-los i segueix les instruccions. Fes servir els equips de protecció individual indicats a l'etiqueta de l'envàs (protecció respiratòria, ulleres i guants).
- Obre finestres i procura una bona ventilació quan facis servir productes de neteja.
- Utilitza els productes d'un en un i evita barrejar-los. Alguns productes poden ser incompatibles i, en barrejar-los, poden desprendre gasos tòxics o tenir reaccions violentes. Sempre que tornis a omplir un envàs, assegura't que no queden restes del producte anterior.
- Si has de diluir en aigua un producte, posa primer l'aigua i afegeix després el producte, a poc a poc per evitar esquitxades.
- En cas d'esquitxar-te amb algun producte, treu-te la roba molla i neteja la zona afectada amb aigua abundant.
- Utilitza uns guants resistents i que s'ajustin bé per evitar irritacions i èczemes a la pell. L'ús dels guants pot provocar també problemes de sensibilització, en aquest cas evita el contacte directe amb els guants i posa-te'n uns de cotó a sota, i consulta el servei de vigilància de la salut.
- Després de fer servir un producte de neteja, renta't les mans i asseca-te-les bé per evitar la humitat. Per restablir l'equilibri de la pell fes servir alguna crema per les mans. Si les que utilitzes normalment no són eficaces, consulta el servei de vigilància de la salut.
- Els envasos de productes químics s'han de mantenir ben tancats mentre no es fan servir.
- Recorda que no s'ha de menjar o fumar quan es manipulin productes químics.

Eduard Salvador

Cobertura de contingències professionals per als autònoms

Des de l'1 de gener del 2008, els treballadors enquadrats al Règim Especial de Treballadors Autònoms tenen l'obligació de cotitzar per contingències comunes, tal com s'estableix en la disposició addicional tercera de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del Treball Autònom.

No passa el mateix amb les contingències professionals, ja que aquesta Llei únicament estableix l'obligatorietat de cotitzar per contingències professionals als treballadors autònoms econòmicament dependents, la resta de treballadors per compte propi tenen l'opció de cotitzar o no per accidents de treball i malalties professionals.

El percentatge de cotització addicional a la quota mensual de l'autònom, si s'adhereix a les contingències professionals, pot variar de l'1,20% al 8,95%, depenent de l'activitat que desenvolupi. La llista d'activitats amb el percentatge que s'ha d'aplicar es troba en la disposició final tretzena de la Llei 2/2008, de 23 de desembre.

La cobertura a què dona dret la inclusió de les contingències professionals en la cotització del treballador autònom és la referida a accidents de treball i malalties professionals. Les principals diferències en les prestacions que es generen per contingències professionals i les que es generen per contingències comunes les trobem en la incapacitat temporal i en la incapacitat permanent, i són les següents:

- **Incapacitat temporal:** si és per contingències

professionals, i es té la cotització per contingències professionals, la prestació és d'un 75% de la base reguladora des de l'endemà de la baixa.

- **Incapacitat permanent:** no hi ha recàrrecs per falta de mesures de prevenció de riscos laborals. La base reguladora serà la base de cotització del treballador en el moment del fet causant. A més, es protegeix la incapacitat permanent parcial.

En les prestacions de risc durant l'embaràs i risc durant la lactància natural, si no s'ha optat per incloure en la cotització les contingències professionals, pot fer una cotització addicional d'un 0,1%, únicament per a aquests dos supòsits.

Vanessa López

CTAC (Confederació de Treballadors Autònoms de Catalunya)

Professiograma

El professiograma és el document en què s'especifiquen quantitativament i qualitativament les característiques i necessitats d'un lloc de treball.

El professiograma ha de contenir:

CONTINGUT	QUI L'ELABORA
La definició del lloc de treball, la relació de tasques per desenvolupar, l'experiència prèvia necessària, el grau formatiu, etc.	Recursos humans.
Condicions de treball, factors de riscos exposats, mesures de prevenció col·lectives, mesures de prevenció individuals com EPI, etc.	Tècnics de prevenció del servei de prevenció.
Requisits psicofísics mínims: aptituds psíquiques i físiques necessàries per a portar a terme el treball. Les aptituds físiques es divideixen en: <ul style="list-style-type: none"> - Visió - Audició - Osteomusculoesquelètiques - Neurològiques - Cardiovasculars 	Metges del treball de vigilància de la salut.

Actualment, els professiogrames no són una eina molt utilitzada pels departaments de recursos humans. Es fan servir principalment quan se sol·licita una incapacitat, sigui temporal o permanent, una invalidesa, etc. per determinar les tasques i els requeriments psicofísics del treballador. És a dir, se sol·liciten principalment al servei de vigilància de la salut.

Mamen Márquez

Setmana europea de la mobilitat

La Setmana Europea de la Mobilitat es durà a terme aquest any a Catalunya del 16 al 22 de setembre i, tal i com ha succeït en altres anys, s'espera que tingui un gran èxit. Aquest any, en la seva setena edició, esperem la col·laboració de tots i totes per a millorar i engrescar-vos per consolidar-la com a setmana de reivindicació i millora social, econòmica i mediambiental. La seva finalitat és influir sobre mobilitat i transport urbà a llarg termini, així com millorar la salut i la qualitat de vida de tots els ciutadans europeus. S'organitza cada any del 16 al 22 de setembre i representa una gran oportunitat per involucrar totes les ciutats i els seus ciutadans entorn del transport més sostenible en àrees urbanes, per explicar els desafiaments a què s'enfronten aquestes ciutats i municipis per propiciar un canvi de comportament i progressar cap a una estratègia de transport més sostenible. L'increment gradual del nombre d'autoritats locals que hi prenen part durant aquesta setmana s'ha de sumar a la implicació del sindicat, ja que reflecteix el desig que des de la UGT de Catalunya tenim per millorar la mobilitat a les ciutats de forma ràpida, segura, accessible i respectant tant el medi ambient com la salut.

La UGT de Catalunya volem engrescar-vos a participar en aquesta setmana per tal de millorar no tant sols el medi ambient, sinó també la nostra mobilitat. Per aconseguir aquests objectius, la UGT volem donar-vos algunes alternatives:

- Utilitza el **transport** públic sempre que puguis i el tinguis a l'abast.
- **Carpooling.** Comparteix el teu cotxe o mira d'anar a treballar o a estudiar, compartint el cotxe amb algú altre.
- Vés en **bicicleta, patins...** per tal de fomentar no tant

sols l'esport sinó també la millora de la qualitat de l'aire.

- Fes **carsharing.** Tant particulars com empreses poden substituir la seva flota de cotxes per aquest sistema de cotxes compartits que són a disposició de tothom a qualsevol hora del dia i només es paga pel temps que es fa servir.
- **Conducció eficient.** Si viatgem en vehicle privat, recordem que hi ha consells a seguir per a una conducció econòmica, energèticament eficient i segura... com, per exemple, circular a unes 2.000 o 2.500 revolucions per minut en cotxes de benzina i unes 1.500 o 2.000 revolucions per minut en els dièlsels. Si el trànsit ho permet, s'ha de circular amb marxes llargues.

Durant aquest any, la UGT de Catalunya realitzarà un seguit d'activitats per tal d'animar-vos i informar-vos sobre la necessitat de fer un canvi a l'hora de fer els nostres desplaçaments:

Durant la setmana del 21 al 25 de setembre trobareu una exposició sobre temes de mobilitat a la seu central de la UGT. En aquesta exposició també trobareu punts de llibre sobre el tema i bones pràctiques. Esperem que amb aquestes idees us animeu per una setmana a provar a deixar el cotxe enrere, perquè s'acabi convertint en una realitat.

Carmen Aparicio

Miquel Bort

En Miquel Bort Juan és caporal de trànsit dels Mossos d'Esquadra a les Terres de l'Ebre i també autor del llibre Com evitar un accident de trànsit, llibre que aquest any passat ha arribat a la seva cinquena edició.

Els accidents són un tema que preocupa a tothom i un veritable drama social per als que els toca viure'l de massa a prop. De fet, són aquests sinistres al nostre país la primera causa de mort de la població entre els 0 i els 45 anys.

En el món laboral, l'accidentalitat en l'àmbit del trànsit representa un alt percentatge de baixes laborals que segons algunes fonts arriben gairebé al 60% del total, i el més preocupant de tot és que 4 de cada 10 víctimes de trànsit són treballadors que feien la seva feina –accident en missió– o treballadors que anaven o tornaven del seu lloc de treball –accident in itinere.

Com va sorgir la idea de fer els tallers de seguretat viària?

Els agents de trànsit tenim una perspectiva privilegiada a l'hora de parlar del perquè dels accidents. Crec que intentar transmetre aquest coneixement és molt valuós, important i útil per a tothom, ja que tots nosaltres, ja sigui a la feina o en el lleure, utilitzem constantment els vehicles pels nostres desplaçaments, ja siguin cotxes, motocicletes, furgonetes, camions, etc. En els tallers de seguretat viària intento explicar el perquè del meu llibre, mitjançant un seguit de recursos pedagògics que sovint sorprenen als assistents. A més d'imatges i vídeos, es fan dramatitzacions i experimentacions. Es treballen les sensacions i les emocions, de manera que resulta fàcil durant les sessions passar del riure a la llàgrima. M'agrada dir, com així m'ho han traslladat molts assistents, que hi ha un abans i un després d'aquests tallers.

Quines són les principals mesures que ajudarien els treballadors i treballadores a no perdre la vida en els accidents in itinere?

El 90% dels accidents de trànsit es produeixen per una errada humana. A la teva pregunta, haig de respondre amb rotunditat dient que una bona formació en seguretat viària és l'eix per evitar accidents en el món laboral. Evidentment, hi ha d'altres factors que són importants, per exemple, que l'empresari mantingui en bon estat els vehicles de feina (pneumàtics, llums, sistemes de seguretat, antiguitat, etc.) o que des de l'Administració s'inverteixi en carreteres en millor estat i més segures.

Com creus que la teva tasca pot afavorir en aquest canvi?

Bé, diuen que molts petits canvis fan grans canvis. La meva tasca no deixa de ser un petit granet de sorra, però m'omple pensar que, en certa manera, és un punt d'inflexió positiu. Fins ara, allà on vaig a parlar de seguretat viària des del cor, sóc acomiadat amb felicitacions per tothom: treballadors, empresaris, polítics. Amb això ja en tinc prou. La carretera m'ha robat un germà i una neboteta i estic en guerra constant contra els accidents. D'altra banda, deixa'm que exposi un exemple: l'any passat, fora del meu servei, vaig crear una campanya de conscienciació adreçada a la gent jove, per a una important discoteca, amb el lema "No volem que tinguis un accident. Volem que tornis". Aquesta campanya ha estat considerada modèlica per estaments de la Unió Europea. A més, em consta que les mesures de la campanya han estat exportades no només a altres sales de festa de Catalunya, sinó que també a d'altres locals d'oci de tot l'Estat espanyol i fins i tot d'Europa. Aquesta iniciativa, sens dubte, està contribuint també a evitar accidents i en definitiva a salvar vides.

Creus que l'acció sindical i policial vers els accidents in itinere hauria d'anar més lligada?

Personalment crec que el problema de l'accidentalitat és cosa de tots i no només d'uns quants. Tots podem i hem de fer coses

per tal de reduir els accidents. Podríem dir que tots hauríem d'actuar fent un front comú. Per cert, quan dic tots em refereixo a empresaris, sindicats, treballadors, pares i l'Administració pública des de tots els vessants. Una reflexió: de què serveix que el mestre, professor o policia li digui al nen que quan pugui al cotxe s'ha de cordar el cinturó si ell veu que el seu pare no se'l corda? El que deia, es tracta de fer un front comú.

Coneixes els plans de desplaçament a empreses? Si és així, creus que és una eina per pal·liar els accidents de trànsit?

Conec alguns plans i crec que tots hem d'aplaudir aquest tipus d'iniciatives que a tots ens beneficien d'una manera o altra. El fet que l'empresa tingui un servei de transport públic a l'abast dels seus empleats, té els beneficis següents: menys despesa econòmica pel treballador, menys contaminació en circular menys vehicles, vies no tan saturades, i també menys accidents de trànsit, ja que és una màxima òbvia pensar que menys vehicles circulant és igual a menys accidents.

Quins creus que són els canvis per reduir o millorar la situació actual i de futur?

En general, crec que la dinàmica que s'està duent a terme en polítiques de trànsit està donant bons resultats. Aquí a Catalunya, s'han reduït aproximadament un 50% les víctimes mortals des de l'any 2000, un percentatge que representa moltes vides salvades. Però, no hem de ser conformistes, tots hem de treballar dur mentre hi hagi infants, nois i noies, pares i mares, treballadors i treballadores, que deixin els seus somnis a l'asfalt. En referència a la teva pregunta, he de dir que el tema és tan complex i implica tantes parts que el llistat que em ve ara mateix al cap és enorme. Tot i així, si em permetes, et diré la meua paraula màgica i que resumeix molts punts: **CONSCIENCIACIÓ.** Hem de fer veure que conduir és una activitat de gran responsabilitat de la qual en depèn directament la nostra vida i la de la resta d'ocupants del nostre vehicle i dels altres usuaris de la via. Això s'aconsegueix amb la formació en seguretat i educació viària. Un últim exemple: el conductor d'un vehicle no ha de pensar que NO portar el cinturó és una infracció que representa 150 € i 3 punts menys, sinó que **NO** portar el cinturó en cas d'accident pot ser simplement la diferència entre **VIURE O MORIR.** Així de clar.

<http://www.comevitarunaccidentdetransit.com> (web de Miquel Bort)

Carmen Aparicio / Mercè Ros

Si vols comentar-nos la teua experiència sindical en temes de salut laboral, les teves negociacions amb l'empresa, alguna qüestió d'interès, etc. mana'ns un mail a otprl@catalunya.ugt.org o truca'ns al 93-3046832

Hem fet una selecció de les notícies més rellevants relacionades amb salut laboral:

Els principals partits polítics coincideixen que les empreses han d'incloure la seguretat viària en la prevenció de riscos laborals

PSOE, PP i PNB advoquen per la reforma de la Llei de prevenció de riscos laborals i de la Llei General de la Seguretat Social. Les tres forces polítiques han coincidit que les empreses han d'incorporar la seguretat viària en els seus plans de prevenció de riscos laborals i contemplar-hi els accidents en missió (durant la jornada laboral) i in itinere (en el trajecte d'anar o tornar del lloc de treball), i que, per tant, convé reformar la Llei de prevenció de riscos laborals i la Llei General de la Seguretat Social.

La llista negra de la sinistralitat laboral es fa pública

La Generalitat de Catalunya ja té les mans lliures per començar a publicar la polèmica llista negra de les empreses que més posen en perill els seus treballadors. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) ha desestimat la petició realitzada per la patronal Foment de Treball de suspendre cautelarment la mesura en considerar que és més important l'objectiu de reduir els accidents laborals que el mal en la imatge de les empreses que pot produir el càstig públic. La guerra judicial oberta per l'organització empresarial que presideix Joan Rosell contra les mesures empreses per la

Neixen els guardarails de cautxú a partir de pneumàtics reciclats

El passat 2 de juliol es va presentar, a l'Ajuntament d'Elx, aquesta nova iniciativa. L'alcalde de la ciutat alacantina, Alejandro Soler, i l'empresa Neumático S.A. han signat el conveni de col·laboració. Elx serà la primera ciutat espanyola que comptarà amb aquest tipus de guardarails. Després de l'estiu es realitzaran les proves d'homologació per a la seva posterior col·locació a les carreteres.

Industrias del Neumático S.A. aportarà el disseny del nou guardarail i col·laborarà en els assajos finals per a la seva homologació i l'anàlisi de viabilitat industrial de la fabricació del producte final, mentre que el Departament d'Enginyeria de Sistemes Industrials de la UMH (Universitat Miguel Hernández) col·laborarà amb el disseny i els assajos. Per la seva banda, l'Ajuntament d'Elx assumirà la col·locació del sistema de protecció a la ciutat. La col·locació d'aquest sistema s'estima que serà després de l'estiu, una vegada s'hagin fet les proves d'homologació.

Amb aquests guardarails, a més de millorar la seguretat viària dels conductors, es pretén millorar i ajudar a conservar el medi ambient, ja que per a l'empresa "el guardarail de pneumàtics reciclats té un disseny compacte de fàcil aplicació i mínim impacte mediambiental, ja que aprofita el 100% del guardarail ja existent.

Així ho van afirmar els diputats Rosa Bella Cabrera (PSOE), Federico Souvirón (PP) i Emilio Olabarria (PNB) en la Comissió no permanent sobre seguretat viària i prevenció d'accidents de trànsit del Congrés. Rosa Bella Cabrera va indicar que "la patronal ha d'entendre que són necessàries" les reformes legislatives per incloure els accidents in itinere i en missió en els plans de riscos laborals en les empreses i va destacar que aquesta "aposta decisiva ha de ser una realitat".

Per la seva part, el portaveu del PP, Federico Souvirón, va recalcar que un 14,85% de la baixa productivitat laboral del 2006 va ser a causa dels accidents in itinere. "Dintre de la responsabilitat social corporativa de les empreses, ens crida l'atenció que a la Llei de prevenció de riscos laborals no es contempli la seguretat viària. És una carència normativa que no té cap sentit", va afegir. El portaveu del PNB, Emilio Olabarria, va remarcar que "hauríem, com a legisladors, plantejar-nos una reforma de la Llei de prevenció de riscos laborals i la Llei General de la Seguretat Social, establint que l'empresa no és només el recinte on es desenvolupen les activitats pròpies, sinó també incloure quan un treballador ha de desplaçar-se".

Font: www.risc21.com 06/07/2009

consellera de Treball, Mar Serna, es decanta cap a aquesta última en la primera batalla lliurada, ja que el tribunal segueix estudiant el fons de l'assumpte per pronunciar-se en una propera sentència. De moment, el recurs interposat per Foment de Treball ha endarrerit uns mesos la llista temuda per les empreses amb sancions molt greus per incomplir la llei de salut laboral i desitjada pels sindicats pel seu caràcter "exemplificatiu".

Font: *Butlletí Federació ASPA* 25/06/2009

Per cada quilòmetre, es reutilitzen 2.287 pneumàtics de turisme fora d'ús, l'equivalent a estalviar més de 57.000 litres de petroli i la no-emissió de més de 169.000 kg de CO2 a l'atmosfera".

10/7/2009 *Comunitat Valenciana. Ambientum.com*

Lucía Mateo

Com pot organitzar l'empresari la prevenció a la seva empresa?

A l'empresa es pot organitzar la prevenció de les maneres següents:

Designar un o més treballadors per a portar-la a terme. Fer-se'n càrrec l'empresari.

Contractar un servei de prevenció aliè.

Crear un servei de prevenció propi.

Què és un SPA (servei de prevenció aliè)?

Un servei de prevenció aliè és un conjunt de mitjans humans i materials necessaris per a realitzar les activitats preventives a fi de garantir l'adequada protecció de la seguretat i la salut dels treballadors, assessorant i assistint en aquesta matèria l'empresari, els treballadors i els seus representants i els òrgans de representació especialitzats (delegats de prevenció i comitès de seguretat i salut).

Quan m'he d'adreçar a un SPA?

Si la designació d'un o més treballadors és insuficient per a la realització de les activitats de prevenció, en funció de la grandària de l'empresa, dels riscos a què estiguin exposats els treballadors o la perillositat de les activitats desenvolupades, l'empresari haurà de recórrer a un o diversos serveis de prevenció propis o aliens a l'empresa.

L'empresari que no hagi concertat un servei de prevenció aliè haurà de sotmetre el seu sistema de prevenció a una auditoria externa.

La síndrome de burnout es considera una malaltia professional?

Aquesta síndrome coneguda també com síndrome del treballador cremat o desgast professional no està reconeguda actualment com una malaltia professional, encara que experts en matèria laboral i sanitària fa anys que reclamen que aquesta síndrome s'inclougi en la llista de malalties professionals.

El lliurament de medicaments, pròtesis i altres, és gratuït en el cas d'accident de treball o malaltia professional?

El Decret 2766/1967, de 16 de novembre, diu que: "l'assistència sanitària per accident de treball i malaltia professional s'ha de fer arribar

al pacient de la manera més completa, i ha de comprendre:

- El tractament mèdic i quirúrgic, les prescripcions farmacèutiques i totes les tècniques diagnòstiques.
- Aparells de pròtesi i renovació.
- La cirurgia plàstica i reparadora de les deformitats o mutilacions."

Quines empreses han d'auditar el seu sistema de gestió?

Les auditories o avaluacions externes seran obligatòries per a totes aquelles empreses que, havent realitzat l'avaluació de riscos, s'observi la necessitat de desenvolupar activitats preventives per evitar o disminuir els riscos derivats del treball. Les empreses de fins a sis treballadors que desenvolupin activitats incloses en l'annex I del Reial decret 39/97, i en les quals l'empresari hagi assumit personalment les funcions de prevenció o s'hagi designat un o més treballadors per a això, i sigui evident l'eficàcia del sistema preventiu pel limitat nombre de treballadors i l'escassa complexitat de les activitats preventives, es considerarà que han complert la seva obligació de l'auditoria quan omplin i remetin a l'autoritat laboral una comunicació a aquest efecte.

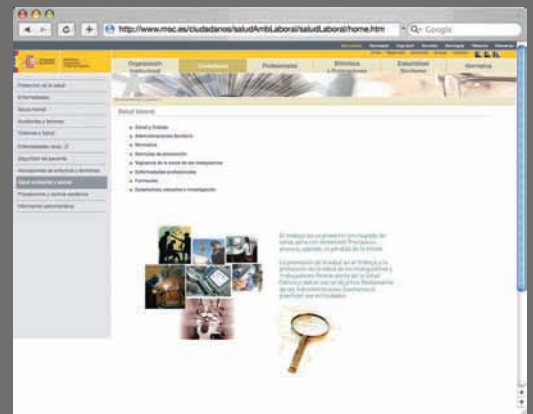

Marta Juan

Si tens qualsevol dubte que vulguis compartir amb nosaltres, ho pots fer a: otrprl@catalunya.ugt.org

1 <http://www.msc.es/ciudadanos/saludAmbLaboral/saludLaboral/home.htm>

Pàgina del Ministeri de Sanitat i Consum d'Espanya sobre salut laboral. Està dividida en 8 parts. Salut i treball on es pot trobar explicació de la legislació general de la salut laboral. Administració sanitària on s'expliquen les competències autonòmiques. Normativa principal de salut laboral. Serveis de prevenció on trobem un interessant document sobre els criteris bàsics d'organització de recursos per l'activitat sanitària dels serveis de prevenció. Vigilància de la salut, on es localitzen els protocols de vigilància de la salut. Això són documents de recomanació sobre els reconeixements mèdics que s'haurien de fer per diferents factors de riscos. Malalties professionals, hi ha un document anomenat "Notes explicatives d'ajuda al diagnòstic de les malalties" elaborat per la Unió Europea que dona informació sobre cada malaltia del quadre de malalties professionals europeu i, per tant, espanyol. Formació per als metges d'empresa. Estadístiques vinculen la pàgina a altres d'especialitzades del Ministeri de Treball. Idioma: castellà.

2 <http://www.cdc.gov/spanish/niosh/>

Pàgina web de l'Institut Nacional per a la Seguretat i la Salut Ocupacional dels Estats Units d'Amèrica o NIOSH. La NIOSH és una referència a nivell mundial en matèria de prevenció de riscos laborals. S'ha de tenir en compte que la seva legislació no és aplicable a les nostres empreses, però disposa de molta informació de temes relacionats amb la salut laboral. La informació es troba principalment als apartats de novetats, publicacions per número i temes de salut i seguretat. Aquest últim apartat està dividit per sectors com per exemple agricultura o treballadors de la salut, o per temes com maquinària, estrès, nanotecnologia, treball per torns, al·lèrgies i asma, i un llarguíssim etcètera. A cada tema s'ofereix una petita introducció amb documents adjunts relacionats. També dona els vincles cap a la pàgina web de la NIOSH en anglès, encara més completa que aquesta. Idioma: castellà.

3 **Relats**

Sis relats sobre accidents de treball, amb l'objectiu de fomentar i fer promoció de la cultura preventiva a nivell general. Els 3 primers ja estan editats i els pots trobar al nostre web www.ugt.cat, la resta els anirem penjant al mateix lloc.

"Foc!" / "Fuego!" Relat on s'explica la història d'una noia que treballa en una oficina i és víctima d'un incendi. La situació s'agreuja quan la noia no sap com actuar en cas d'emergència.

"Jugar-se-la" / "Jugársela" Relata l'accident de treball d'un noi que treballa fent manteniment a depuradores. L'accident es produeix en un espai confinat amb falta d'oxigen i amb alta concentració d'agents contaminants per no complir les normes de seguretat establertes (ventilació i aparell de respiració autònoma).

"La vida en un instant" / "La vida en un instante" Relat que explica un accident de treball que pateix un jove treballador d'una ETT. L'amputació de la seva mà per manca de mesures de prevenció l'impossibilitarà de per vida.

"De peus a terra fèrtil". Relat d'un accident de treball d'un pagès sense cultura preventiva i amb un tractor que no compleix els requisits necessaris de seguretat, a més treballa en solitari.

"Xoc". Relat sobre una treballadora del sector alimentari que pateix un accident quan va camí de la seva feina.

"Relat sobre un accident de treball a la construcció". Relat sobre un jove immigrant treballador de la construcció que mor en patir una caiguda d'altura, l'accident es produeix per no haver pres les mesures de prevenció adients.

